

การศึกษาข้อผิดพลาดการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต
แขนงหลักสูตรและการสอน เอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
THE STUDY OF THE LESSON PLANS WRITING MISTAKES OF GRADUATE DIPLOMA
PROGRAM STUDENTS (TEACHING PROFESSION STUDENT TEACHERS),
CURRICULUM AND INSTRUCTION, SUKHOTHAI THAMMATHIRAT OPEN UNIVERSITY

ศิตา เยี่ยมขันติถาวร¹ จรีลักษณ์ รัตนพันธ์²

Sita Yiemkuntitavorn¹ Jareeluk Ratanaphan²

^{1,2} สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

^{1,2} School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

email: sita_1383@hotmail.com

Received: November 9, 2023 Reviewed: December, 15, 2023 Revised: January 20, 2024 Accepted: February 6, 2024

บทคัดย่อ

แผนการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับครูผู้สอนทุกระดับ โดยทั่วไปแผนการสอนประกอบด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหา การปฏิบัติในห้องเรียน การวัดประเมินผลตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และการสะท้อนความรู้หลังการเรียนการสอน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต แขนงหลักสูตรและการสอน เอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2565 ภาควิชาศึกษาศาสตร์ ที่ลงทะเบียนชุดวิชา 20596 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เอกภาษาอังกฤษ จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแบบประเมินแผนจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินแผนจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาพบว่า ข้อผิดพลาดการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกอบด้วย 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) การกำหนดสาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระ การเขียนขั้นตอนการสอน 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล

คำสำคัญ: ข้อผิดพลาด แผนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรและการสอน
ภาษาอังกฤษ

Abstract

The lesson plans seem to be the most necessary thing for the teachers, they actually consist of objectives, content, classroom practices, criteria for learning objectives and reflection. The study aimed to explore the lesson plans errors of English language teacher and to propose the lesson plans guidelines in English language teaching for graduate students majoring in English teaching at Sukhothai Thammathirat Open University. It is a qualitative

research study targeting graduate students in the academic year 2022, registered the course number 20596, "Teaching Practicum for English Teachers". This study involved 10 participants obtained by cluster random sampling. Data was collected using a learning management plan assessment form. The study states the errors from the lesson plans of the graduate students in 5 dimensions as follows: 1) Learning objectives 2) Setting key topics/content, teaching procedures 3) Organizing teaching and learning activities 4) Educational resources and learning sources and 5) Assessment and evaluation methods.

Keywords: Lesson plans, Graduate Diploma Program students, Curriculum and Instruction, English language

บทนำ

การเรียนรู้ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หลักสูตรได้กำหนดให้มีชุดวิชาที่มีลักษณะครอบคลุมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ นั่นคือ ชุดวิชา 20596 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน) ซึ่งเป็นการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน (Practice during Class) จำนวน 1 หน่วยกิต นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกคนต้องเรียนวิชานี้และปฏิบัติตามขั้นตอนที่ระบุไว้ตามแผนกิจกรรมประกอบชุดวิชาดังกล่าว ซึ่งหนึ่งในกิจกรรมที่สำคัญของชุดวิชานี้คือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ก่อนที่นักศึกษาจะนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติการทดลองสอนในสถานการณ์จำลอง และสถานการณ์จริง โดยมีการกำหนดไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว นักศึกษาต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดสภาพแวดล้อม และปฏิบัติการสอนตามที่ได้รับมอบหมายได้ ตามที่ Nesari และ Heidari (2014, p. 25) ได้ระบุไว้ว่า แผนการสอนเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในกระบวนการการศึกษา คิตา เยี่ยมขันติถาวร และวรรณประภา สุขสวัสดิ์ (2566, น. 4) และสุวิทย์ มูลคำและคณะ (2549, น. 87) ได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการเตรียมการสอน หรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ และจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร มีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ว่าจะให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านใด (สติปัญญา/ทักษะ/เจตคติ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีใด ใช้สื่อการสอน หรือแหล่งการเรียนรู้ใด และจะประเมินผลอย่างไร วัชรพล วิบูลยศรีน (2561, น. 243) ยังได้สรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเพื่อดำเนินการส่งผ่านเนื้อหาไปยังผู้เรียนผ่านกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ (สิ่งที่ผู้เรียนได้รับ) วิธีการบรรลุหรือไปยังเป้าหมาย (ขั้นตอนกระบวนการ) และวิธีการวัดคุณภาพของการบรรลุเป้าหมาย(แบบทดสอบ ใบงาน การบ้าน และอื่น ๆ) นอกจากนี้ Farrell (2002, pp. 30-39) อ้างถึงใน Richards, J.C. & Renandya, W. A. (Eds) ระบุถึงประโยชน์หลัก 4 ข้อของการเขียนแผนการสอนไว้ดังนี้

1. การเตรียมและการจัดระเบียบ: แผนการสอนที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ครูเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า สามารถควบคุมเวลาในแต่ละช่วงการสอน และเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อให้มั่นใจในการลำดับขั้นของบทเรียน
2. ความปลอดภัยและความสามารถทำนาย: แผนการสอนสามารถทำให้ครูมั่นใจและป้องกันไม่ให้เกิดสถานการณ์ที่ไม่คาดฝันในระหว่างการสอน เนื่องจากทุกอย่างได้รับการวางแผนไว้ล่วงหน้าแล้ว
3. บันทึกรายละเอียด: แผนการสอนทำหน้าที่เป็นสมุดบันทึกรายละเอียดของสิ่งที่ได้สอน ปัญหาที่พบซึ่งมีประโยชน์ในการสะท้อนและการวางแผนในอนาคต
4. การให้ความช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน: ในกรณีฉุกเฉินหรือเมื่อต้องการครูผู้สอนสำรอง, แผนการสอนทำหน้าที่เป็นแนวทางทำให้ครูที่มาปฏิบัติหน้าที่แทนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากความหมายและประโยชน์ของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, น. 230) และ กุลิสรา จิตรขญาณนิช (2562, น. 188) ได้ระบุขั้นตอนรายละเอียดต่าง ๆ ของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. **วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา** เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้และรายละเอียดย่อยของเนื้อหาที่จะนำมาทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง
2. **วิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา** เพื่อนำมาสู่การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ เจตคติและค่านิยม
3. **วิเคราะห์สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหา** โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนชุมชนท้องถิ่น และคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ
4. **วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้** หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียน โดยกิจกรรมจะต้องมีความหลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. **วิเคราะห์กระบวนการวัดผลและประเมินผล** โดยเลือกวิธีการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้
6. **วิเคราะห์สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้** โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้

อย่างไรก็ดี Jones, Jones, & Vermette (2011: 2-17) ได้ระบุปัญหาในการออกแบบแผนการสอนในงานวิจัยที่เรื่อง "Six common lesson planning pitfalls: recommendations for novice educators" โดยได้ระบุข้อผิดพลาด 6 ข้อของครูในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้

1. **วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ไม่ชัดเจน** การระบุวัตถุประสงค์ที่ไม่ชัดเจนนี้ทำให้ในขณะที่ทำการสอน ครูมีแนวโน้มที่จะให้ข้อมูลที่มากเกินไปหรือน้อยเกินไปจากที่ระบุ หรือบทเรียนขาดเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน
2. **การขาดการวัดประเมินความเข้าใจของนักเรียน** นั่นคือ ครูจะไม่คำนึงถึงเลยว่า นักเรียนจะได้เรียนรู้อะไรจากบทเรียนนั้น
3. **ไม่มีหลักฐานในการพัฒนาตนของนักเรียน** โดยครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถามคำถามและความคิดเห็นในระหว่างเรียน และหลังจบบทเรียน

4. การประเมินไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ไม่สะท้อนผลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ หรือไม่สามารถปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน
5. การนำเข้าสู่บทเรียนไม่ดึงดูดความสนใจ ในการออกแบบกิจกรรมมีความหมายมากในการเรียนการสอนว่ากิจกรรมนั้นสามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนทุกคนหรือไม่
6. นักเรียนเป็นผู้รับ (passive learners) มากกว่าเป็นศูนย์กลาง (student center)

นอกจากนี้รายละเอียดเรื่องขั้นตอนและปัญหาของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ก็ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ครูผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษต้องคำนึงถึง คือตา เยี่ยมชั้นดีถาวร และวรรณประภา สุขสวัสดิ์ (2566, น. 2) ได้ระบุเพิ่มเติมว่า กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิรูประบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยเฉพาะทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้จริง และใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนาตนได้ตลอดชีวิต ซึ่งนำไปสู่ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลกและเพิ่มโอกาสในตลอดแรงงานในฐานะพลโลกต่อไปในอนาคตได้ สอดคล้องกับเบญจวรรณ พงศ์มัทวาน (2544, น. 2) ที่กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการได้แนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น และใช้กิจกรรมที่หลากหลายเข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความสามารถ ความถูกต้อง เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยน ประยุกต์วิธีการสอนของตน และสามารถเลือกวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาที่จะทำการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 144-145) ได้เสนอแนวทางวิธีการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษซึ่งมีลักษณะที่สอดคล้องต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ครูผู้สอนนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งเป็นการจัดการเรียนสอนเชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

1. หลักสูตรภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner – Centered Language Curriculum)
2. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching)
3. การสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Language for Specific Purposes)
4. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning)
5. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
6. การจัดการเรียนการสอนแบบภาษาที่เน้นเนื้อหา (Content-Based Instruction)
7. การสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language Approach)
8. การเรียนรู้จากการทำโครงการ (Project-Based Learning)
9. การเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน (Task-Based Language)
10. การสร้างองค์ความรู้ (Constructivism)
11. วิธีการสอนด้วยการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response)
12. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบโฟร์แมทซิสเต็ม (4 MATS Language System)

ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษดังกล่าวเป็นเพียงข้อเสนอแนะเพื่อให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสรุปผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ กระบวนการ ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนด นอกจากนี้ผู้สอนต้องมีเทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมตามข้อกำหนดที่ได้กล่าวมา ซึ่งเป็นข้อกำหนดกว้างที่ได้มีการกำหนดเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ หากแต่การเขียนแผนจัดการเรียนรู้นั้น ผู้สอนต้องมีการประยุกต์ขั้นตอนการเขียนแผน ประกอบกับข้อกำหนดดังกล่าวเพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าแผนจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับครูเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ จุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษาชุดวิชา 20596 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 6 จึงต้องการพัฒนาความสามารถของนักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรและการสอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน การศึกษาข้อผิดพลาดของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต แขนงหลักสูตรและการสอน เอกภาษาอังกฤษจะช่วยรวบรวมข้อผิดพลาดและตัวอย่างให้คณะกรรมการบริหารชุดวิชา ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นิเทศมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาการฝึกประสบการณ์และให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาเพื่อให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ นักศึกษาจะได้ระมัดระวังในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของตนให้มากขึ้นหลังจากอ่านบทความนี้แล้ว ถือเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองอีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต แขนงหลักสูตรและการสอน เอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วิธีการวิจัย

เนื่องจากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในการศึกษา 2565 มีจำนวนมาก เพื่อให้เกิดความสะดวกในการนิเทศและเป็นไปตามเกณฑ์ตามที่คุรุสภากำหนด คือ อาจารย์ที่ปรึกษา 1 คน ทำการนิเทศและดูแลนักศึกษาไม่เกิน 10 คน คณะกรรมการบริหารชุดวิชาจึงมีการแบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ตามวิชาเอก ดังนั้นประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต แขนงหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ลงทะเบียนชุดวิชา 20596 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 กลุ่ม มีนักศึกษา 30 คน ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มนักศึกษาที่สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 กลุ่ม ในกลุ่มดังกล่าวมีนักศึกษาจำนวน 10 คน การดำเนินการวิจัยมีสองขั้นได้แก่

1. นักศึกษาปฏิบัติเข้ารับการปฐมนิเทศเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู การรับการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์จากผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์นิเทศ

2. นักศึกษาจัดทำโครงการสอน แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 120 ชั่วโมง ส่งให้แก่ครูพี่เลี้ยง ๑ ให้คำแนะนำแล้วลงลายมือชื่อรับรองการตรวจ แล้วส่งให้อาจารย์นิเทศตามช่องทางออนไลน์ตามที่นัดหมายกันไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งพัฒนามาจากหลักการของ ทิศนา ขัมมณี และคณะ (2562, น. 31) และการประชุมหารือของคณะกรรมการบริหารชุดวิชา 20596 เพื่อพัฒนา เครื่องมือที่เป็นมาตรฐานสำหรับทุกวิชาเอก ในแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และได้มีส่ง ให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านตรวจสอบเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง เมื่อได้เครื่องมือวิจัยแล้ว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแผนการ จัดการเรียนรู้ที่นักศึกษาส่งมาให้ทางอีเมลเพื่อให้ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ปรึกษาตรวจสอบก่อนนำไปจัดการเรียนการ สอนและบันทึกเป็นวิดิทัศน์ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ข้อมูลและบรรยายในรูปแบบพรรณนา ต่อไปนี้เป็น เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

เกณฑ์การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ 1. จุดประสงค์การเรียนรู้ 2. การกำหนดสาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระ 3. การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน 4. สื่อและแหล่งเรียนรู้ 5. การวัดและประเมินผล โดยแต่ละหัวข้อจะกำหนดเกณฑ์สำหรับ ประเมินคุณภาพเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน	คำอธิบาย
5	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทั้งสามด้าน สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ แสดงพฤติกรรมของผู้เรียน สามารถนำไปสู่การวัดและประเมินผล
4	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทั้งสามด้าน สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ แสดงพฤติกรรมของผู้เรียน
3	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทั้งสามด้าน สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ
2	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทั้งสามด้าน
1	จุดประสงค์การเรียนรู้ไม่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทั้งสามด้าน

2. การกำหนดสาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระ

คะแนน	คำอธิบาย
5	สาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระครบถ้วนและถูกต้อง สัมพันธ์กัน ตรงประเด็น ข้อมูลน่าเชื่อถือ เหมาะสมกับผู้เรียน น่าสนใจ
4	สาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระครบถ้วนและถูกต้อง สัมพันธ์กัน ตรงประเด็น ข้อมูลน่าเชื่อถือ เหมาะสมกับผู้เรียน
3	สาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระครบถ้วนและถูกต้อง ตรงประเด็น ข้อมูลน่าเชื่อถือ
2	สาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระครบถ้วนและถูกต้อง
1	สาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระไม่ครบถ้วน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

คะแนน	คำอธิบาย
5	กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนสำคัญ หลากหลาย สอดคล้องกับระดับของผู้เรียน ได้รับความสนใจ ลำดับขั้นตอน เหมาะสม
4	กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนสำคัญ หลากหลาย สอดคล้องกับระดับของผู้เรียน ได้รับความสนใจ

คะแนน	คำอธิบาย
3	กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนสำคัญ หลากหลาย สอดคล้องกับระดับของผู้เรียน
2	กิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลาย สอดคล้องกับระดับของผู้เรียน
1	กิจกรรมการเรียนการสอนไม่หลากหลาย

4. สื่อและแหล่งเรียนรู้

คะแนน	คำอธิบาย
5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมการใช้สื่อ หลากหลาย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ได้รับความสนใจ ใช้สื่ออย่างคุ้มค่า
4	ผู้เรียนมีส่วนร่วมการใช้สื่อ หลากหลาย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ได้รับความสนใจ
3	ผู้เรียนมีส่วนร่วมการใช้สื่อ หลากหลาย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน
2	สื่อที่ใช้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน
1	สื่อที่ใช้ไม่หลากหลาย

5. การวัดและประเมินผล

คะแนน	คำอธิบาย
5	การวัดและประเมินผลสัมพันธ์กับจุดประสงค์ ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน มีเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจน วัดและประเมินตามสภาพจริง
4	การวัดและประเมินผลสัมพันธ์กับจุดประสงค์ ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน วัดและประเมินตามสภาพจริง
3	การวัดและประเมินผลสัมพันธ์กับจุดประสงค์ ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน
2	การวัดและประเมินผลใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน
1	การวัดและประเมินผลไม่สัมพันธ์กับจุดประสงค์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาแบบประเมินแผนจัดการเรียนรู้นั้น คณะผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งหมดมาศึกษา โดยในส่วนองค์ประกอบนั้น ส่วนใหญ่นักศึกษาจะมีการเขียนองค์ประกอบแผนจัดการเรียนรู้อย่างครบถ้วน เนื่องจากทางคณะกรรมการบริหารชุดวิชาได้มีการกำหนดโครงสร้างไว้ให้นักศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักการของ ทิศนา ขัมมณี และคณะ (2562, น. 31) ที่ระบุองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า ควรประกอบด้วยหัวข้อ ดังต่อไปนี้

- 1) สารสำคัญ
- 2) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 3) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 4) สื่อและอุปกรณ์
- 5) การวัดและประเมินผล

6) บันทึกหลังการสอน ซึ่งระบุไว้ 3 ประการ ดังนี้

6.1) ผลการสอน

6.2) ปัญหา

6.3) อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไข

นักศึกษาจึงสามารถเขียนได้ครบตามองค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาในส่วนประกอบอื่นๆและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่นักศึกษาเขียนส่งมา ก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาและแจกแจงข้อผิดพลาดที่พบใน 5 หัวข้อได้แก่ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) การกำหนดสาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระ การเขียนขั้นตอนการสอน 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล โดยสามารถสรุปข้อผิดพลาดในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

1. ข้อผิดพลาดด้านจุดประสงค์การเรียนรู้

จากการวิเคราะห์การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีข้อผิดพลาดที่สังเกตได้ ดังนี้

1.1 นักศึกษาระบุจุดประสงค์ไม่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

(1) ด้านความรู้ (Knowledge : K) เป็นจุดประสงค์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

(2) ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process : P) เป็นจุดประสงค์เกี่ยวกับการปฏิบัติ กิจกรรมหรือทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่ต้องการวัดผู้เรียน

(3) ด้านเจตคติหรือคุณธรรมจริยธรรม (Attitude : A) เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก การเห็นคุณค่า และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ

จากการสังเกตนักศึกษาเขียนจุดประสงค์ไม่ครบ บางคนไม่ระบุจุดประสงค์เลย บางคนมีวิธีการเขียนที่ไม่ถูกต้อง เช่น เขียนรูปประโยคไม่สมบูรณ์ ความหมายไม่ชัดเจน จุดประสงค์ซ้ำซ้อนกัน ศึกษาได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

ความรู้

Vocabulary: ruins cave oral tradition Archaeology book review reading list

Functions: การเขียนบรรยายภาพเป็นเรื่องราว

Grammar: Present perfect vs Past simple

ทักษะ/กระบวนการ

Speaking: ดูภาพแล้วระบุว่าภาพสื่อถึงอะไร ได้ถูกต้อง พูดอธิบายสรุปว่าภาพ ทั้งหมดสื่อถึงการเล่าเรื่องราวในระดับใดได้

Listening: ฟังแล้วตอบคำถามได้

Reading: อ่านบทสนทนาแล้วสรุปประเด็นสำคัญได้

ภาพที่ 1 ตัวอย่างการเขียนจุดประสงค์ที่ไม่ครบ 3 ด้านและรูปประโยคไม่สมบูรณ์

จากภาพที่ 1 แสดงการเขียนจุดประสงค์ที่ไม่ครบ 3 ด้านได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ โดยขาดด้านทัศนคติ และในการเขียนประโยคนั้นมีลักษณะสับสนว่า ผู้เรียนต้องมีพฤติกรรมอย่างไร เช่นอ่านบทสนทนาแล้ว ต้องสรุปอย่างไร เป็นการพูดสรุป หรือเขียนสรุป

1 ด้านความรู้

1.1. ภาษาที่ใช้ในการนัดหมาย

1.2 วัตถุประสงค์ในการทำการนัดหมาย

3.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ

2.1 การไปตามที่นัดหมาย

2.2 การใช้คำบุพบทแสดงวันและเวลา

2.3 การตอบโต้ สนทนาระหว่างบุคคล

3.3 ด้านเจตคติ/คุณธรรม

3.1 ใฝ่เรียนรู้

3.2 ซื่อสัตย์ สุจริต

3.3 มีวินัย

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการเขียนรูปประโยคไม่ชัดเจน เนื่องจากไม่ระบุกริยา หรือระบุบ้างไม่ระบุบ้าง

จากภาพที่ 2 ไม่มีการระบุพฤติกรรมที่เป็นคำกริยาที่ชัดเจน เพียงแต่ระบุเป็นวลีสั้นๆ ที่ไม่ใช่รูปประโยคสมบูรณ์

1.2 นักศึกษามีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการในการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ สับสนในด้านความรู้ ด้านทักษะ หรือมีความทับซ้อนกัน ตัวอย่างเช่น

- นักเรียนสามารถแต่งประโยคและเข้าใจรูปแบบประโยคโดยใช้ Adverb of Frequency (k)
- นักเรียนสามารถแต่งประโยคบอกเล่านำไปสนทนาในกิจวัตรประจำวันของตนเองได้ (P)

ภาพที่ 3 ตัวอย่างการเขียนจุดประสงค์ผิดพลาด

จากภาพที่ 3 จะเห็นได้ว่าสองประโยคในตารางมีความหมายที่ทับซ้อนกันอยู่ซึ่งสามารถรวมกันเป็นหนึ่งจุดประสงค์ได้ และในการเขียนจุดประสงค์นี้ ไม่สามารถแยกได้ว่าข้อใดคือความรู้ ข้อใดคือทักษะกระบวนการ

1.3 นักศึกษาระบุพฤติกรรมที่คาดหวังแต่ละข้อมากกว่า 1 พฤติกรรม ซึ่งจะทำให้เกิดความสับสนในการวัดและประเมินผล

นักเรียนสามารถพูด และเขียนภาษาอังกฤษในเรื่องอาชีพได้

ภาพที่ 4 ตัวอย่างการระบุพฤติกรรมที่คาดหวังแต่ละข้อมากกว่า 1 พฤติกรรม

จากภาพที่ 4 นักศึกษาระบุพฤติกรรมมากกว่าหนึ่ง คือ พูดและเขียน ซึ่งอาจส่งผลให้มีความสับสนในการเขียนการวัดประเมินผล โดยอาจวัดประเมินผลไม่ครบถ้วนตามพฤติกรรมที่กำหนดไว้

1.4 นักศึกษาเลือกคำกริยาที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังไม่ถูกต้องตามระดับขั้นของพฤติกรรมการเรียนรู้ ในความผิดพลาดนี้ ต้องศึกษาองค์ประกอบอื่นๆ โดยเฉพาะขั้นตอนการเรียนการสอน ในจุดประสงค์อาจจะบออย่างหนึ่ง แต่ในการขั้นตอนการเรียนการสอนอาจจะบออีกอย่างหนึ่ง เป็นต้น

นอกจากการเขียนประโยคจุดประสงค์ไม่ครบ ประโยคไม่สมบูรณ์ ไม่แสดงพฤติกรรมของผู้เรียนจนสามารถนำไปสู่การวัดและประเมินผลดังตัวอย่างที่ให้มาแล้วนั้น จุดประสงค์ยังไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ซึ่งจะกล่าวต่อไปในหัวข้อด้านการกำหนดสาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระ อย่างไรก็ตามการเขียนจุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญมากตามที่ ถวัลย์ มาตจรัส (2546, น. 36-68) กล่าวไว้ว่า ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องตอบคำถามต่อไปนี้ให้กระจ่างคือ จัดการเรียนรู้เพื่ออะไร จัดการเรียนรู้อย่างไร ผู้เรียนสำคัญหรือไม่และผลการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามที่ต้องการหรือไม่ โดยตรงระบุ 1) กำหนดจุดประสงค์ (Objective) ซึ่งควรครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านเจตคติ และ สุวิทย์ มูลคำ (2549, น. 87) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ควรกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้ชัดเจน (ในการสอนเรื่องนั้นๆ ต้องการให้ ผู้เรียนเกิดคุณสมบัติอะไร หรือด้านใด) ดังนั้นถ้าการระบุจุดประสงค์ที่ไม่ชัดเจน จะส่งผลถึงการเขียนขั้นตอนต่อไปไม่ว่าจะเป็นการกำหนดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

2. ข้อผิดพลาดด้านการกำหนดสาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระ

จากการวิเคราะห์ ข้อผิดพลาดด้านการกำหนดสาระสำคัญ/ เนื้อหาสาระ ที่กลุ่มตัวอย่างจัดทำขึ้น พบว่ามีข้อผิดพลาดที่สังเกตได้ดังนี้

นักศึกษากำหนดเนื้อหาไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เนื้อหาไม่ตรงประเด็นตามที่ระบุในจุดประสงค์ เนื้อหาไม่น่าสนใจ เนื้อหายากเกินไปไม่เหมาะสมกับผู้เรียน นักศึกษาบางคนกำหนดเนื้อหาสาระมากเกินไปโดยไม่คำนึงถึงเวลาในการจัดการเรียนรู้และในทางกลับกันก็มีการกำหนดเนื้อหาที่น้อยเกินไป เช่น สอนเพียงคำศัพท์จำนวน 5-6 คำต่อหนึ่งคาบเรียน ตามที่ Jones, Jones, & Vermette (2011: 2-17) ได้ระบุไว้ว่าเป็นหนึ่งในปัญหาในการออกแบบแผนการสอน

3. ข้อผิดพลาดด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์ ข้อผิดพลาดด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กลุ่มตัวอย่างจัดทำขึ้น พบว่ามีข้อผิดพลาดที่สังเกตได้ดังนี้ กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนสำคัญ หลากหลาย สอดคล้องกับระดับของผู้เรียน ได้รับความสนใจ ลำดับขั้นตอนเหมาะสม

- 3.1 กิจกรรมไม่ได้มุ่งเน้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามที่ กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2562, น. 188) ได้ระบุไว้เรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ในการสังเกตการเขียนขั้นตอนการสอนของนักศึกษานั้น นักศึกษาเขียนโดยเน้นครูเป็นสำคัญ เช่น “ครูจะนำเสนอรูปแบบการแต่งประโยคและตำแหน่งของ Adverb of Frequency พร้อมทั้งให้ตัวอย่างประโยคกับนักเรียน” และ “ครูสรุปสิ่งที่เรียนไปพร้อมกับนักเรียนอีกครั้ง” ซึ่งในการเรียนการสอนยุคปัจจุบันนี้ ครูผู้สอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3.2 กิจกรรมไม่ได้รับความสนใจของนักเรียน ไม่หลากหลาย ค่อนข้างจำเจ และใช้เวลานานในหนึ่งกิจกรรม นักศึกษาอาจไม่ได้ระบุชัดเจนว่าในแต่ละขั้นตอนจะทำอะไรบ้าง หรือระบุเพียงสั้น ๆ และมีกิจกรรมซ้ำ ๆ กันในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งมา เช่น เล่นเกมเดิม ร้องเพลงเดิมในการนำเข้าสู่บทเรียนในทุกๆ แผนการจัดการเรียนรู้
- 3.3 ลำดับขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสม เช่น การใช้เวลาในช่วงนำเข้าสู่บทเรียนนานเกินไป โดยระบุการเล่นแบบ หรือกิจกรรมกลุ่มซึ่งเป็นการทบทวนบทเรียนที่ใช้เวลานานมาก แต่ขั้นฝึกฝน และขั้นสรุปกลับใช้เวลาน้อยเกินไปซึ่งในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น นักเรียนต้องฝึกฝนทักษะทั้งสี่ให้มาก หรือทักษะที่ระบุไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นหลัก

นอกจากข้อผิดพลาดตามเครื่องมือวิจัยแล้ว จากการสังเกตเพิ่มเติม นักศึกษาไม่ระบุวิธีการสอนหรือเป็นวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันหรือตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 144-145) ได้เสนอแนะไว้ ส่วนใหญ่จะเน้นที่การบรรยาย หรือฟังคำอธิบายจากครูผู้สอน หรือเขียนเฉพาะขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป หรือขั้นใดขั้นหนึ่ง หรือไม่ระบุขั้นตอนการเรียนการสอนเลย ที่จริงแล้วในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษสามารถประยุกต์วิธีการสอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอแนะ หรือวิธีการสอนเฉพาะกับการเรียนการสอนภาษาเช่น วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT: Communicative Language Teaching) ในการเขียนแผนและการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนโดยเลือกใช้กิจกรรมในชั้นเรียนที่มีลักษณะที่ต่างกันไปตามที่ ศิตา เขียมขันติถาวร และวรรณประภา สุขสวัสดิ์ (2566, น. 6-7) ได้เสนอแนะไว้ได้หรือวิธีการสอนภาษาอังกฤษอื่นๆซึ่งนักศึกษาศึกษาได้เพิ่มเติมทั้งจากสื่อดิจิทัล วิจัย และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่ทั้งนี้ควรเป็นการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกที่ พิมพันธ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข (2561, น. 35) ได้ให้ความหมายว่าเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรมผ่านการฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงความคิดเห็นขณะเดียวกันนั้นนักเรียนต้องใช้กระบวนการคิด โดยเฉพาะการคิดขั้นสูง คือ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

4. ข้อผิดพลาดด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

จากการวิเคราะห์ ข้อผิดพลาดด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่กลุ่มตัวอย่างกำหนด พบว่ามีข้อผิดพลาดที่สังเกตได้ดังนี้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมการใช้สื่อ หลากหลาย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ได้รับความสนใจ ใช้สื่ออย่างคุ้มค่า

- 4.1 สื่อที่นำเสนอไม่กระตุ้นความสนใจให้เกิดความรู้สึกรักอยากเรียน หรือมีส่วนร่วม ส่วนใหญ่มีกระบุสื่อเดิมๆเช่น สไลด์ในรูปแบบพาวเวอร์พอยท์ (PowerPoint) และใบงานที่เป็น Worksheet
- 4.2 สื่อไม่หลากหลาย และระบุเพียงแค่หนังสือแบบเรียน เช่น หนังสือเรียน Student's book: Students for PEACE ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ หนังสือแบบฝึกหัด
- 4.3 ในบางแผนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาได้สร้างสื่อขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น การสร้างนาฬิกากระดาษขึ้นเพื่อให้นักเรียนใช้ฝึกฝนการบอกเวลา แต่เนื่องจากการกำหนดเวลาในการฝึกฝนไม่เพียงพอ นักเรียนอาจได้ฝึกฝนหน้าชั้นเรียนเพียงบางคนเท่านั้น หรือในบางแผนการจัดการเรียนรู้มีการสร้างแผนที่เมืองให้นักเรียนได้เขียนประโยคการบอกทิศทาง (direction) แต่ให้นักเรียนได้เขียนเพียง 2-3 ประโยคเท่านั้น

นอกจากนี้ นักศึกษาบางคนไม่ระบุแหล่งเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้เลย จากข้อผิดพลาดที่ได้กล่าวมานั้นนอกจากไม่สอดคล้องกับเครื่องมือวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ยังเป็นลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ตามที่ สุวิทย์ มูลคำ (2549: 87) ได้กล่าวไว้ข้อหนึ่งว่า ต้องกำหนดสื่ออุปกรณ์ หรือแหล่งเรียนรู้ไว้ชัดเจน จะใช้สื่ออุปกรณ์ หรือ แหล่งเรียนรู้จะช่วยเหลือบ้าง และจะใช้อย่างไร อีกด้วย

5. ข้อผิดพลาดด้านการวัดและประเมินผล

จากการวิเคราะห์ ข้อผิดพลาดด้านการวัดและประเมินผล พบว่ามีข้อผิดพลาดที่สังเกตได้ดังนี้การวัดและประเมินผลสัมพันธ์กับจุดประสงค์ ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน มีเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจน วัดและประเมินตามสภาพจริง

- 5.1 เกณฑ์การวัดผลประเมินผลไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ ซึ่งประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับความสอดคล้องของการเขียนจุดประสงค์
- 5.2 เครื่องมือในการวัดประเมินผลไม่หลากหลาย ส่วนใหญ่จะระบุเพียงแต่ใบงาน (worksheet) ที่จริงในการเรียนการสอนภาษา ครูผู้สอนสามารถประเมินผลได้หลากหลายรูปแบบ และให้เหมาะสมกับกิจกรรมของบทเรียน และวัยของผู้เรียนด้วย
- 5.3 เขียนเครื่องมือวัดผลประเมินผล วิธีการวัดผลประเมินผลไว้ไม่ชัดเจน ระบุกว้างๆว่าจะวัดอะไร แต่ไม่ระบุว่าวัดอย่างไร
- 5.4 ไม่ระบุเกณฑ์ของพฤติกรรม ในข้อผิดพลาดนี้ นักศึกษาต้องมีตารางรายละเอียดระบุว่าในแต่ละจุดประสงค์ นักเรียนต้องมีพฤติกรรมอย่างไร นักศึกษาบางคนระบุเพียงแต่ความสม่ำเสมอของพฤติกรรมที่พบซึ่งค่อนข้างวัดยากและต้องมีการตั้งใจในการสังเกตพฤติกรรมอย่างมาก

ตัวอย่างการระบุการวัดประเมินผลที่ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
ด้านความรู้ 1. นักเรียนสามารถแต่งประโยคและ เข้าใจรูปแบบประโยคโดยใช้ Adverb of Frequency -2.นักเรียนสามารถแต่งประโยคบอกเล่า นำไปสนทนาในกิจวัตรประจำวันของ ตนเองได้ ด้านทักษะ/กระบวนการ นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ ด้านเจตคติ/คุณธรรม มีวินัยในการเรียนและใฝ่เรียนรู้	การประเมินก่อนการเรียนรู้ สอบถามนักเรียนเกี่ยวกับองค์ความรู้เดิมในเรื่อง Adverb of Frequency
	การประเมินระหว่างการเรียนรู้ พฤติกรรมการโต้ตอบของนักเรียนในภาพรวม ระหว่างที่ครูกำลังสอน สังเกต-ประเมินพฤติกรรมการออกมาทำกิจกรรม หน้าที่ และการทำกิจกรรมภายในกลุ่มเพื่อนว่าให้ ความร่วมมือหรือออกความคิดเห็นมากน้อยแค่ไหน
	การประเมินหลังเรียน การทำ Worksheet ที่ครูให้เป็นรายบุคคล แล้ว ตรวจสอบความถูกต้องในการทำใบงานของนักเรียน

ภาพที่ 5 ระบุการวัดประเมินผลที่ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากตัวอย่างในภาพที่ 5 จะเห็นได้ว่าตารางประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และไม่มี
 ระบุตารางพฤติกรรมแต่อย่างใด ถวัลย์ มาศจรัส (2546, น. 36-68) ระบุไว้ว่า การกำหนดวิธีวัดและ
 ประเมินผล (Evaluation) เป็นกิจกรรมสำคัญที่จะต้องกำหนดไว้ในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียน
 การสอน หรือการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนคือ การวัดผล (Measurement) คือ การตรวจสอบว่า
 พฤติกรรมของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ เจตคติ เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ และการ
 ประเมินผล (Evaluation) คือ การตัดสินคุณภาพผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด เมื่อนำผลจากคะแนน หรือการ
 ปฏิบัติงานมาเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งครูผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความสำคัญในข้อนี้ให้มาก
 และทบทวนการเขียนจุดประสงค์และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน

นอกจากข้อผิดพลาดทั้ง 5 ด้านตามที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยยังพบข้อผิดพลาดอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นด้าน
 ไวยากรณ์ การใช้คำภาษาอังกฤษไม่เหมาะสมกับบริบทและความหมาย การสะกดคำผิดพลาด รวมทั้งการ
 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ละเอียด โดยนักศึกษาเขียนด้วยถ้อยความสั้นๆ ไม่มีการอธิบาย ซึ่งอาภรณ์
 ใจเที่ยง (2546, น. 58) ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ว่าต้องสอดคล้องกับหลักสูตร และ
 แนวการสอนของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ ต้องเขียนได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เหมาะสมกับผู้เรียน
 และเวลาที่กำหนด ต้องมีความกระชับ ชัดเจน ทำให้อ่านเข้าใจง่าย และเข้าใจตรงกัน และต้องมีรายละเอียด
 มากพอที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้ จึงมีความจำเป็นยิ่งที่ครูผู้สอนต้องคอยกำกับนักศึกษาในการ
 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป จากข้อผิดพลาดในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้กล่าวมานี้สอดคล้องกับ อุบลวรรณ ส่งเสริม (2555, น. 127) ที่ได้ระบุไว้ว่า นักศึกษาครูไม่สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้และเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการกำหนดตัวชี้วัด สาระการ เรียนรู้จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน สุมาลี เชื้อชัย (2551) ที่พบว่า ปัญหา ในเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นั้น มีเรื่องความไม่สอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบอีกทั้งยังไม่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญอย่างแท้จริง และปาริชาติ แผงบุตตา (2553, น. 46) ที่ระบุลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควร เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเอง โดยมีความสอดคล้องของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สื่อการเรียนรู้และวิธีประเมินผล ดังนั้นการนำข้อผิดพลาดมาศึกษา สามารถเป็นตัวอย่างให้กับครู และ นักศึกษาครู เพื่อไปพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องและ เหมาะสมต่อไปได้ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าข้อผิดพลาดที่พบมีลดน้อยลง หลังจากที่นักศึกษาได้รับคำแนะนำ จากผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอน และดำเนินการแก้ไขข้อผิดพลาดเหล่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าความเอาใจใส่ต่อ การตรวจงาน และการได้รับการนิเทศการเขียนแผนการจัดการเรียนที่เพียงพออาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สามารถ ทำให้พบข้อผิดพลาดเหล่านั้นน้อยลงได้ ทั้งนี้คงต้องมีการวิจัยเพื่อศึกษาและตรวจสอบสมมติฐานในเรื่องนี้ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเรื่องค่อนข้างละเอียดอ่อน และต้องมีการฝึกฝน นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ นักศึกษาต้องศึกษาจากตัวอย่าง และวิเคราะห์ปัญหาการเขียนในเชิงลึก อาจารย์ที่ ปรึกษาควรให้คำแนะนำพร้อมยกตัวอย่างที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป ดังนั้นจุดประสงค์สำคัญของการ ทำวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้นักศึกษาเห็นตัวอย่างข้อผิดพลาดของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และ ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุง อีกทั้งอาจารย์ผู้สอนสามารถใช้เพื่อเป็นแนวทางในการให้คำปรึกษา นักศึกษาของตนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ในวิชาเอกอื่นๆ และระดับการศึกษาอื่นๆ ด้วย เพราะแต่ละวิชาเอกมีจุดเด่น จุดเน้นที่แตกต่างกัน
2. ศึกษาเปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ได้รับการนิเทศที่มี ความถี่แตกต่างกัน
3. ศึกษาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับการดูวิดีโอทัศน์การจัดการเรียนการสอนของครูผู้เขียน แผนการจัดการเรียนรู้ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต แขนงหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ลงทะเบียนชุดวิชา 20596 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ภาคปลาย ประจำปีการศึกษา 2565 กลุ่มที่ 9 ที่ยินดีให้ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้อาจารย์วิเคราะห์ข้อผิดพลาดเพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการให้คำปรึกษา และการจัดการเรียนการสอนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545**. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2562). **การจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2562). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 23)**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจวรรณ พงศ์ม้วน. (2544). **การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเจ็ดยอด อำเภอเชียงใหม่**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปาริชาติ แดงบุตตา. (2553). **การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้ชุดการสอนนิทานพื้นบ้าน**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข. (2561). **การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรพล วิบูลยศรี. (2561). **วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2556). **ศาสตร์การนิเทศการสอน และการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ : ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 12)**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2543). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- วีไล ตั้งจิตสมคิด. (2544). **การศึกษาและความเป็นครูไทย**. กรุงเทพมหานคร: โอ. เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.
- ศิดา เยี่ยมขันติถาวร และ วรรณประภา สุขสวัสดิ์. (2566). **การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)**. เอกสารประมวลสาระชุดวิชา 20512. หน่วยที่ 5. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2563) **หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน ฉบับปรับปรุง 2563**. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุมาลี เชื้อชัย. (2551). **การพัฒนาแบบการฝึกอบรมการเรียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยการสังเกตผ่านเครือข่ายสำหรับนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2549). **การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). **หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พรินต์ติ้ง เฮาส์.

- อุบลวรรณ ส่งเสริม. (2555). การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู.วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 9(2), 115-127.
- Farrell, T. S. C. (2002). Lesson planning and classroom management, in Richards, J.C. & Renandya, W. A. (Eds.), **Methodology in language teaching: an Anthropology of current practice**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jones, J. L., Jones, K. A., & Vermette, P. J. (2011). Planning Learning Experiences in the Inclusive Classroom: Implementing the Three Core UDL Principles to Motivate, Challenge and Engage All Learners. **Electronic Journal for Inclusive Education**, 2 (7).
- Nesari, A. J. & Heidari, M. (2014). The important role of lesson on education achievement of Iranian EFL teacher' attitudes. **International Journal of Foreign Language Teaching & Research**, 3(5), 25-31.

